

به نام خدا

معرفی سامانه یکپارچه ملی آمار و برنامه ریزی (سیماب) و سامانه نظارت و ارزشیابی (سنا)

مقدمه

با گسترش حجم پروژه‌ها، تنوع مأموریت‌ها و پیچیدگی فرآیندهای اجرایی در حوزه منابع طبیعی و آبخیزداری، نیاز به سامانه‌های هوشمند و یکپارچه جهت ثبت، پایش و تحلیل اطلاعات، ضرورتی انکارناپذیر در نظام مدیریت نوین منابع طبیعی و آبخیزداری به عنوان بزرگترین و گسترده‌ترین سرمایه انفال به‌شمار می‌رود. در همین راستا، طراحی و راه‌اندازی سامانه‌های «سیماب» و «سنا» با هدف ارتقاء بهره‌وری، شفاف‌سازی اطلاعات و تسهیل نظارت و ارزیابی، گام مهمی در تحقق اهداف توسعه‌محور سازمان به‌شمار می‌آید. این دو سامانه با کارکردهایی مکمل، بستری جامع برای ثبت اطلاعات اعتباری، عملیاتی، نظارتی و درآمدی فراهم ساخته‌اند و ضمن ایجاد انسجام در لایه‌های مختلف تصمیم‌سازی، زمینه را برای برنامه‌ریزی دقیق‌تر و پاسخگویی مؤثرتر در سطوح مختلف مدیریتی و اجرایی مهیا کرده‌اند. در ادامه، مروری اجمالی بر اهداف، خدمات تحت پوشش و دستاوردهای سامانه‌های سیماب و سنا ارائه می‌گردد که می‌تواند به‌عنوان نمایی روشن از کارکردهای این زیرساخت‌های اطلاعاتی مورد توجه قرار گیرد:

اهداف

الف) اهداف کلان

- ایجاد شفافیت و انسجام در نظام اطلاعات پروژه‌های منابع طبیعی و آبخیزداری
- ارتقاء کیفیت برنامه‌ریزی، بودجه‌ریزی و سیاست‌گذاری مبتنی بر داده‌های واقعی
- بهبود فرآیند نظارت، ارزیابی و پاسخگویی در کلیه سطوح اجرایی
- تسهیل تصمیم‌گیری مدیریتی از طریق تحلیل‌های آماری جامع و متمرکز
- حرکت به‌سوی هوشمندسازی نظام مدیریت پروژه‌های عمرانی و مالی در سازمان

ب) اهداف عملیاتی

- جمع و ثبت منسجم اطلاعات مرتبط با اعتبارات مصوب، تخصیص‌یافته و حجم عملیات در سطوح ملی و استانی
- ثبت اعتبارات هزینه ای ملی و استانی
- ثبت درآمدهای مصوب و اخذ شده استان‌ها
- امکان‌سنجی و پایش دقیق پیشرفت فیزیکی و ریالی پروژه‌ها در مقاطع زمانی مختلف
- ایجاد سامانه هشداردهی هوشمند برای شناسایی و رفع سریع مغایرت‌ها
- ایجاد دسترسی به گزارش‌های متنوع و هدفمند برای سطوح مختلف مدیریتی و کارشناسی
- تسهیل فرآیند ارزیابی طرح‌ها و پروژه‌های سازمان
- مستندسازی فرآیندهای مالی و فنی پروژه‌ها برای بهره‌برداری در تصمیم‌گیری‌های آتی
- افزایش سرعت، دقت و بهره‌وری در مدیریت اطلاعات و کاهش دوباره‌کاری‌ها
- پشتیبانی از تهیه اسناد برنامه‌ای و بودجه‌ای (سالیانه، میان‌مدت، بلندمدت) بر پایه داده‌های واقعی
- یکپارچه‌سازی اطلاعات درآمدی از ردیف‌های مختلف و تحلیل روند منابع مالی سازمان
- ایجاد بستر مناسب برای توسعه و اتصال با سایر سامانه‌های مکمل و بالادستی

خدمات تحت پوشش

ثبت اطلاعات اعتبارات مصوب و تخصیص، ثبت حجم عملیات اجرایی، پایش پیشرفت فیزیکی و ریالی پروژه‌ها در بازه‌های زمانی مختلف، ثبت درآمدهای سازمان از ردیف‌های درآمدی مختلف، ارائه گزارش‌های تحلیلی و مدیریتی، نمایش هوشمند مغایرت‌ها در صفحه پیشخوان، مدیریت کاربران و سطوح دسترسی، امکان ردیابی و مستندسازی عملکرد پروژه‌ها، ثبت اطلاعات نظارت و ارزشیابی پروژه‌ها، ارائه انواع گزارش‌های تلفیقی برای برنامه‌ریزی و بودجه‌ای

دستاوردها

دستاوردهای سامانه‌های «سیماب» و «سنا» در ارتقاء نظام آمار، برنامه‌ریزی، بودجه‌ریزی و نظارت بر پروژه‌های منابع طبیعی و آب‌خیزداری به شرح ذیل می‌باشد:

۱. ایجاد نظام جامع و متمرکز داده‌های عملکردی

سامانه سیماب با تجمیع و ثبت نظام‌مند اطلاعات مرتبط با حجم عملیات، اعتبارات مصوب و تخصیص‌یافته در سطوح ملی و استانی، یک بانک اطلاعاتی دقیق، یکپارچه و قابل اتکا فراهم آورده که مبنای تمامی تحلیل‌های کارشناسی، تصمیم‌سازی مدیریتی و پاسخگویی شفاف به نهادهای نظارتی قرار می‌گیرد.

۲. ارتقاء کیفی فرآیند بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد

امکان رصد هم‌زمان پیشرفت فیزیکی و ریالی پروژه‌ها و تطبیق آن با اعتبارات تخصیصی، شرایطی را فراهم ساخته است که بودجه‌ریزی از وضعیت ایستا و تخمینی خارج شده و به فرآیندی پویا، شواهدمحور و منطبق با واقعیت‌های میدانی تبدیل گردد. این امر موجب کارآمدی در تخصیص منابع و جلوگیری از اتلاف اعتبارات می‌شود.

۳. افزایش دقت و سرعت در شناسایی و رفع مغایرت‌ها

قابلیت برجسته سامانه در نمایش برخط کلیه مغایرت‌های اطلاعاتی از طریق صفحه «پیشخوان» موجب شده است که بیش از ۵۰۰ کاربر فعال در اقصی نقاط کشور بتوانند مغایرت‌ها را به‌صورت هدفمند شناسایی و در کوتاه‌ترین زمان ممکن نسبت به رفع آن‌ها اقدام نمایند؛ امری که به طرز چشمگیری ضریب صحت و انسجام اطلاعات را ارتقاء داده است.

۴. توانمندسازی ساختار نظارت و ارزشیابی مبتنی بر داده‌های واقعی

فراهم شدن اطلاعات جامع از روند اجرای پروژه‌ها، هزینه‌کرد منابع و تحقق اهداف کمی و کیفی، بستر تحلیل‌های دقیق عملکردی را برای ناظران، ارزیابان و مراجع تصمیم‌گیر فراهم آورده و از ارزیابی‌های سلیقه‌ای و غیرمستند جلوگیری به عمل آورده است.

۵. تسهیل تولید گزارش‌های تحلیلی و تقویت پاسخگویی سازمانی

تنوع و عمق گزارش‌های استخراجی از سامانه سیماب، به گونه‌ای است که پاسخ به طیف وسیعی از نیازهای اطلاعاتی ذی‌نفعان، از سطوح کارشناسی تا مراجع عالی تصمیم‌گیری را پوشش داده و زمینه‌ساز شفاف‌سازی عملکرد سازمان در ابعاد مختلف شده است.

۶. پشتیبانی از تدوین برنامه‌های راهبردی و میان‌مدت

دسترسی به آمار دقیق پروژه‌های عمرانی، اعتبارات هزینه‌ای هزینه‌ای و درآمدهای اخذ شده، تحلیل روندهای عملکردی و ثبت اطلاعات تاریخی پروژه‌ها، امکان برنامه‌ریزی دقیق‌تری در بازه‌های زمانی میان‌مدت و بلندمدت را فراهم ساخته و قابلیت پیش‌بینی‌پذیری و انعطاف‌پذیری سازمان را در مواجهه با تحولات مالی و محیطی ارتقاء داده است.

۷. نهادینه‌سازی فرهنگ مسئولیت‌پذیری و ارتقاء پاسخگویی فردی و سازمانی

شفافیت ایجاد شده در سامانه سیماب و سنا، موجب افزایش حساسیت نسبت به عملکرد فردی و سازمانی کاربران شده و بستر مناسبی برای ارتقاء پاسخگویی، افزایش بهره‌وری و کاهش زمینه‌های فساد احتمالی فراهم آورده است.

۸. افزایش هم‌افزایی بین‌بخشی و انسجام اطلاعات در سطح ملی و استانی

بهره‌گیری هم‌زمان کاربران متعدد در سطح ستاد، استان‌ها و شهرستان‌ها از بستر واحد سیماب، موجب انسجام و هم‌راستایی داده‌ها، تصمیمات و پیگیری‌ها در سطح کشور شده و از دوباره‌کاری‌ها و تشتت اطلاعاتی جلوگیری می‌کند.

۹. ایجاد زیرساخت هوشمندسازی تدریجی مدیریت پروژه‌ها

ساختار داده‌محور و قابلیت توسعه‌پذیر سامانه سیماب و سنا، بستری مؤثر برای حرکت به سمت هوشمندسازی فرآیندهای مدیریت، نظارت و ارزیابی پروژه‌ها فراهم کرده است؛ به گونه‌ای که در آینده نزدیک می‌توان با اتصال این سامانه به سایر زیرسامانه‌ها و بانک‌های اطلاعاتی، به یک منظومه مدیریت یکپارچه پروژه‌ها در حوزه منابع طبیعی دست یافت.

آدرس سامانه سیماب:

<https://simab.frw.ir:8080>